

Vantaan kaupungin taloussuunnittelun lähetekeskustelu 26.5.2014

Kaupunginvaltuusto kävi taloussuunnitelman 2015–2018 lähetekeskustelun.

Keskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Sirkka-Liisa Kähärä, Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Lauri Kaira, Kokoomuksen valtuustoryhmä

Jaakko Niinistö, Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Riikka Åstrand, Vihreä valtuustoryhmä

Antero Eerola, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Irja Ansalehto-Salmi, Keskustan valtuustoryhmä

Jouko Jääskeläinen, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Göran Härmälä, Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Seuraavat maininnat ovat viimeaikaisista uutisista: Vantaalaiset ovat pääkaupunkiseudun onnellisimpia, Kelan ja Vantaan toimeentuloturvan palveluyhteistyökokeilu jatkuu, Vantaa ryhtyy yhteistyöhön Microsoftin kanssa, Seksitauteja vastaan kamppaillaan uusin asein Vantaalla, tässä vain osa maininnoista. Vantaasta ei ole kirjoitettu kuten monista muista kunnista: että kaupunki lakkauttaisi palveluitaan, irtisanoisi työntekijöitään tai lomauttaisi heitä. Viime aikoina uutiset ovat osoittaneet sen, että Vantaa uudistuu, osaa ja kykenee toimimaan järkevästi taloudellisesti tiukkoinakin aikoina.

Vantaan tavoite hyödyntää Kehärataa ja asemanseutuja alkaa tuottaa tulosta. Aviapoliksen alueen kysyntä on lähtenyt uuteen nousuun. Tavoitteet rakentaa asuntoja ja investoida työllistäviin kohteisiin ovat toteutumassa yli odotusten. Ensi vuonna Vantaalla järjestetään asuntomessut uuden Kehäradan läheisyydessä. Tämä näkyy kiihtyvänä työpaikkarakentamisena, kaavoituksen tarpeena ja rakentamiseen kysyntänä kyseisellä alueella. Nyt ymmärretään ne mahdollisuudet, joita Vantaa voi tarjota työ- ja asuinpaikkarakentamisessa. Vantaalla on imua ja innostusta, joka on tarttunut ulkopuolisiinkin tahoihin.

Vantaa toteuttaa siis suuria, mittaluokassaan yhdelle sukupolvelle riittäviä ja tarpeellisia liikenneinvestointeja, selvästi etunojassa, verrattuna muihin isoihin kaupunkeihin. Meille valtuutetuille on avautunut se, kuinka Kehäradan ja Kehä III:n liikennevirrat, työn ja palvelujen tarve tulevat muuttamaan asioinnin ja liikenteen suuntaa, paikkaa ja tarjontaa. Kyse on vuosikymmeniksi eteenpäin tehdyistä ratkaisuksista, joiden arvo ymmärretään täysin vasta vuosien päästä. Vantaa muuttuu kokonaisuudessaan uudeksi kaupungiksi, johon rakentuu entisten olemassa olevien keskustojen lisäksi yksi uusi kaupunkikeskus lisää.

Kivistön rakentumista, siihen liittyvää päätöksentekoa ja sen maineen kautta syntyvää imua ja imagoa katsotaan liian läheltä, jotta ymmärretään täysin sen merkityksen Vantaalle. Hyvä keino herättää läheiset ymmärtämään näiden investointien mittaluokka on kertoa, että Vantaalle rakentuu uusi Riihimäen tai Keravan kokoinen kaupunki seuraavien vuosien kuluessa.

Kun Vantaa saa tulevana vuosina uuden keskustan, niin olemassa olevien keskustojen muuttuminen ja uudistuminen on käynnistynyt. Samalla palveluverkot tarkentuvat, tehostuvat ja jopa uudistuvat. Mm. Tikkurila uudistuu täysin, kaavoitetaan asuntoja ja työpaikkoja, asukkaille tarjotaan viihtyisää ja toimivaa kaupunkiympäristöä, jonka toteuttamisessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti palauttaa Hakunilan terveysaseman kaupungin omaksi toiminnaksi. Ennen kaikkea kyse ei ole paluusta vanhaan, vaan terveysasema aloittaa uuden toimintakulttuurin vantaalaisessa hyvinvoinnissa. Toiminta rakennetaan siten, että potilas ohjautuu hoidon tarpeen mukaan primaaristi jo oikean asiantuntijan vastaanotolle ja terveysaseman toiminnassa hyödynnetään vastaanotolla eri tulosalueiden osaamista, kuten kuntoutuksen ja vanhuspalveluiden osaamista. Terveysasemalla toimitaan moniammatillisena tiiminä: potilas ”keskiössä” ajatuksella.

Yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu seuraavan 10 vuoden aikana yli 4000 henkilöön. Samanaikaisesti laitoshoidon paikkoja vähennetään. Harva lähes 90-vuotiaista on täysin terve ja toimintakykyinen. Tämä tarkoittaa sitä, että kotiin on vietävä yhä enemmän elämää ja kommunikointia helpottavia sähköisiä apuvälineitä. Paljon on erilaisia välineitä jo markkinoilla. Osa niistä on Vantaalla kokeilussakin. Parhaimmillaan sähköiset apuvälineet mahdollistavat turvatun, omaehtoisen ja ihmisarvoisen elämän. Ne eivät kuitenkaan korvaa ihmistä, joten erilaisten kolmannen sektorin järjestöjen tarjoama läheistoiminnan kysyntä kasvaa varmasti seuraavina vuosina.

Sähköiset palvelut ovat tulevaisuudessa nykyistä tiiviimpi osa vantaalaista palvelutuo-
tanta. Jokaiselta toimialalta löytyy mahdollisuuksia järjestää sähköisiä palveluja. Niitä ei tarvitse itse keksiä, vaan kokemuksia on syytä hakea sekä Suomesta että maailmal-
ta. Sähköisten palvelujen verkko tulee olemaan yhä vahvempi osa vantaalaista palve-
luvalikoimaa, joka mahdollistaa palvelujen saamisen mihin aikaan tahansa ja missä
tahansa. Tästä on hyvä esimerkki toimeentulotukihakemuksen tekeminen sähköisesti
Kelaan.

Talous- ja velkaohjelman toteuttaminen on synnyttänyt virkamiehissä ja päättäjissä
positiivista tahtoa tehdä vähin varoin uusia asioita järkevästi ja tehokkaasti. Tästä on
erittäin hyvä esimerkki Sivistystoimessa kirjastojen palveluaikojen lisääminen itsepal-
veluautomaattien avulla. Järkevä, toimialat ylittävä yhteistyö ei ole ollut koskaan ra-
hasta kiinni, mutta nyt se on saanut uuden vaihteen, jolloin pienin resurssein on haet-
tu tarvittavat hyödyt yhteistyössä useiden toimialojen tavoitteita hyödyntäen.

Aluetoiminnan ja lähidemokratian toimintamallit ovat pohdinnassa. Mitkä ovat niitä
keinoja, joilla saataisiin vantaalaiset mukaan vaikuttamaan asuinalueensa kehittämi-
seen, toimintaan ja innostumaan ympäristöstään, toisistaan sekä vantaalaisuudes-
taan. Palvelut, niiden tarve ja toteuttaminen on suunniteltava yhdessä. Asukkaat eivät
voi olla vain lausuntoautomaatti, vaan heidän on päästävä myös suunnitteluvaiheessa
vaikuttamaan siihen, miten alueille palveluja ja rakennuksia toteutetaan. Tätä tehdään
jo nyt, mutta ei tarpeeksi, sillä paljon on käyttämättömiä resursseja alueilla ja toimi-
aloilla. Lähidemokratian kehittämisessä on olennaista se, että myös niiden ääni saa-
daan kuuluville, jotka eivät ole äänekkäitä, asuinyhteisöjensä puuhanaisia ja –miehiä.
Sen takia näyttääkin siltä, että edustuksellisen demokratian kautta saadaan mahdolli-
simman tasa-arvoisesti erilaisten ryhmien ääni kuuluville myös lähidemokratiaa koske-
vissa asioissa.

Vantaa selviää ja vahvasti, mikäli lainojen korot eivät lähde nousuun. Jos taloustilanne
säilyy ennallaan, tarvetta ei ole veroprosentin nostoon ja voidaan turvata vantaalais-
ten ostovoima jatkossakin. Suurin mahdollisuus vantaalaisten ja Vantaan selviytymi-
selle on meissä itsessämme. Uskomme me itse siihen, mitä olemme päättäneet ja
lähteneet toteuttamaan. Vantaan selviäminen talous- ja toimintatavoitteistaan vaatii
vastuullista päätöksentekoa. Päättäjät voi populistisella politiikalla saada hetkellisen
hyvänolontunteen, mutta ongelmat eivät katoa mihinkään. Velka on velkaa seuraa-
vinakin vuosina ja työttömyys ei laske työssäkäyvien työehtoja heikentämällä. Talou-
dellisesti tiukkoinakin aikoina vaaditaan kuntalaisille tasa-arvoiset toimintamahdollisuu-
det luovaa politiikkaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että suureen osaan vaatimuksista
esim. rakentamisen tai lisäpalvelujen suhteen ei voi vastata myöntävästi. Talouden
vakauttajat eivät ole suosittuja ratkaisuja tehdessään, mutta useimmiten arvo ymmär-

retään vuosien kuluttua. Kun Kehärata ja Kehä III valmistuvat, paineen taloudessa pitäisi helpottaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö investointeja priorisoitaisi tulevaisuudessakin, jotta myös Vantaan velkaa päästään lyhentämään. Vantaalaista hyvää henkeä ja innostavaa ajattelua ei pidä hukata. Euro on ollut tässä tapauksessa erittäin hyvä konsultti. Sen ansiosta Vantaa on näyttänyt, miten saadaan vähemmin varoin kuntalaisille enemmän palveluvaikuttavuutta, luodaan uusia palveluja, tehdään erilaista innostavaa Vantaata, missä hieman hullujakaan ajatuksia ja uudistuksia ei pelätä.

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Lauri Kaira

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Ensi vuoden budjettia valmistellaan tilanteessa, jossa viralliset ennusteet ennakoivat Suomen talouden käännettä nousuun, mutta konkreettista näyttöä tästä ei vielä ole. Me täällä valtuustosalissa pystymme vaikuttamaan eniten Vantaan asioihin. On ilo todeta, että Vantaan kannalta tilanne on aiempaa optimisempi. Vaikka talouden korjaaminen vaatinut kovia ja ikäviä päätöksiä, se on alkanut kantaa hedelmää. Viime vuoden tulos oli odotettua parempi. Vaikka lisävelkaa piti yhä ottaa, sitä tarvittiin aiempaa vähemmän. Suunta on oikea.

Tunnelin päässä näkyy siis valoa. Saamme Vantaan talouden vakautetuksi muutaman vuoden sisällä, kunhan vain pidämme kiinni sovitusta linjasta eikä mitään odottamatonta tapahdu Suomen ja Euroopan taloudessa.

Joku kysyi minulta, miksi aina pitää puhua rahasta. Eikö voitaisi puhua siitä, millaisia palveluja ja mahdollisuuksia me tahdomme tarjota vantaalaisille? Siitähän tässä tietenkin on kysymys. Kokoomus haluaa kehittää kaupunkiamme asukkaiden ehdoilla – kehittää siitä viihtyisää, vetovoimaista ja turvallista paikkaa asua ja elää.

Asioilla on kuitenkin tapana maksaa. Siksi tämä vaatii sitä, että kaupunkimme talous pannaan kuntoon. Vain siten pystytään turvaamaan kansalaisille palvelut ja kehittämään kaupunkiamme muutenkin. Vain siten ihmiset saavat veroilleen vastinetta. Kuten olen aiemminkin sanonut, Kokoomus tukee sataprosenttisesti kaupunginjohtaja Nenosen ja muun virkamiesjohdon linjaa talouden kuntoon saattamiseksi, sen turvaamiseksi että velkaantuminen taittuu ja ettei veroäyriä koroteta. Samalla toivomme, että kaikki ryhmät antavat kaupunginjohtajalle joukkoineen tähän työhön yhtä vahvan tuen.

Hyvä valtuutetut,

Työpaikat ovat avainkysymys sekä vantaalaisten oman talouden että kunnan talouden kannalta. Vaikka Vantaan työpaikkaomavaraisuus on jo yli 100 %, liian moni vantaalainen on ilman töitä. Tämä on vakava asia.

Kun tarjolla olevat työpaikat ja työtä vailla olevat ihmiset eivät kohtaa, ongelmaan ei ole yhtä taikatemppua. Yhtäältä tämä liittyy kouluihin ja opetukseen, sillä tulevaisuus tehdään luokkahuoneissa. Toisaalta tarvitaan sekä koulutetun työvoiman että työllistävän yritystoiminnan houkuttelemista alueellemme. Vantaalle muuttaa jatkuvasti lisää ihmisiä. Kuntamme kasvaa keskimäärin 2300-2400 hengen vuosivauhdilla.

Siksi on jatkuvasti mietittävä sitä, miten Vantaa houkuttelisi entistä enemmän uusia yrityksiä. Sillä uusia työpaikkoja ei synny ilman yrityksiä ja yrittäjyyttä. Tämä on totuus, joka ei riipu siitä, katsooko maailmaa sinisten, vihreiden ja punertavien silmälasien läpi. Siksi haluamme painottaa Vantaan elinvoimaohjelman aktiivista toteuttamista.

Hyvät ystävät,

Asukkaat odottavat kunnalta hyviä ja laadukkaita palveluja. Jotta tähän tarpeeseen voidaan vastata myös tiukassa taloustilanteessa, palveluja pitää tuottaa tehokkaasti. Meillä kokoomuksessa ei ole ideologisia silmälappuja sen suhteen, miten palvelut tuotetaan. Tässä pitää käyttää tervettä maalaisjärkeä. Joskus kunnan on järkevää toteuttaa palvelu itse, toisessa kohdin on fiksumpaa toteuttaa se yhteistyössä joko kolmannen sektorin tai yrityssektorin kanssa.

Kuten olen sanonut ennenkin - silloin kun mukana on yrityksiä -toivomme tietysti, että ne olisivat mahdollisimman usein vantaalaisia pk-yrityksiä, jotka sekä maksavat veronsa että luovat työpaikat Vantaalle. Toki EU:n kilpailusäännökset asettavat tiukat rajat sille, miten kunnat voivat tässä asiassa toimia. Ei voi kuin toivoa, että kaikissa EU-maissa niitä noudatetaan yhtä hyvin kuin meillä Suomessa. Samalla haluan muistuttaa strategiaamme kirjauksesta, että suurten aluekeskusten rinnalla muistetaan huolehtia myös pienemmistä keskuksista, niistä joissa hyvin suuri osa vantaalaisista asuu ja saa palvelunsa.

Meidän pitää ideoida ja kehittää uutta - mutta meidän pitää samalla muistaa se, että perheiden arki pyörii siellä, missä he asuvat ja he odottavat, että taloudellisten resurssiemme puitteissa näitä vanhempia keskuksia kehitetään myös jatkossa.

Hyvät valtuutetut,

Meillä on nyt velkaa miljardi euroa. Se on suunnaton summa rahaa. Hyvinvointivaltion pyörittäminen velaksi on epäreilua tulevaisuuden sukupolvia kohtaan. Tämän päivän velka on huomispäivän veroja.

Se noudattaa seuraava maksaa periaatetta – jossa me saamme hyvinvoinnin, mutta seuraavat sukupolvet saavat siitä laskun.

Vantaa on useana viime vuotena ottanut lähes 100 miljoonaa lisävelkaa vuodessa. Jokainen ymmärtää, että sitä tahtia ei voinut jatkaa loputtomiin.

Suunta oli pakko kääntää ja sen teki edellinen kaupunginvaltuusto hyväksymällä talous- ja velkaohjelma TVO:n. Kun elämme TVO:n mukaisesti ja Kehäradan kokoiset jätti-investoinnit saadaan valmiiksi, taloutemme on muutaman vuoden päästä tasapainoisempi ja voimme hengittää selvästi vapaammin.

Pitkin matkaa jotkut ovat kysyneet, eikö olisi viisaampaa korottaa veroja. En pidä sitä viisaana ratkaisuna. Tässä suhdannetilanteessa ei pidä leikata ihmisten ostovoimaa vaan meidän pitäisi päinvastoin lietsoa kotimarkkinoiden kysyntää, jotta kotimainen palveluala pärjäisi ja työllistäisi.

Ajatelkaapa, mitä esimerkiksi 1 % veronkorotus tekisi keskituloiselle lapsiperheelle. Jos molemmat vanhemmat ovat töissä, se merkitsisi liki 700 euroa vuodessa. Puolen prosenttiyksikön korotus tekisi puolet tästä.

Vaikutus olisi moninkertainen verrattuna paljon kritisoituun lapsilisien leikkaukseen. Sehän vaikuttaisi yhden lapsen perheeseen 87 euroa ja kahden lapsen perheeseen 184 euroa vuodessa.

Verojen kiristäminen leikkaisi ihmisten ostovoimaa, millä on tunnetusti omat vaikutuksena. Olisi kaikkien kannalta parempi, että kunnan budjetin sijaan nuo sadat eurot päätyisivät kulutukseen ja mielellään juuri täällä Vantaalla, lisäämään sekä perheiden hyvinvointia että työllisyyttä täällä Vantaalla.

Kiitos!

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jaakko Niinistö

Arvoisa Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, hyvä yleisö

Vantaa on vaikeuksissa taloutensa kanssa. Vaikka kuinka yritetään puristaa tuottavuutta paremmaksi ja kehittää uusia toimintamalleja, ei lähitulevaisuudessa näytä hyvältä. Vantaan perussuomalainen valtuustoryhmä on edelleen sitoutunut talous- ja velkaohjelmaan. Kuitenkin tämä ohjelma ei saa kuristaa tavallista kuntalaista yhtään tämän enempää. On selvää, että sitoutuminen talouden tasapainottamiseen ei estä kritisoimasta joitakin säästötoimenpiteitä joiden taloudelliset hyödyt jäävät merkityksettömiksi haittoihin verrattuna. Hyvänä esimerkkinä tällaisista lyhytnäköisistä leikkauksista olivat viime vuoden koulujen lakkauttamiset. Onneksi näyttää siltä, että valtuustoseminaarissa esitellyssä palveluverkkosuunnitelmassa ei radikaaleja toimenpiteitä peruspalveluiden kuristamiseksi edelleen valmistella.

Vantaan talouden tasapainottamiseksi investointien priorisointi on avainasemassa. Edellytämme investointikaton asettamista. Tämän pitäisi olla selkeästi pienempi kuin suunniteltu 100 milj. euroa. Viime vuonna rahavirta oli plussalla 70 miljoonaa euroa, mutta investoinnit olivat 116 miljoonaa euroa. Kaupungin tulisi asettaa investointikatoksi toiminnan rahavirran määrä. Vasta sen jälkeen velkaantuminen taittuu. Ja tavoitteissa on pysyttävä. Jo nyt ollaan veitsenterällä lainamäärän kasvaessa. Valtionosuusjärjestelmän uudistus on tervetullut oikaisu aiempaan epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen. Se ei kuitenkaan talouttamme pelasta. Olemme edelleen sitä mieltä, että veronkorotus ei ole ratkaisu tällä hetkellä.

Metropolihallinnon suhteen kantamme on selkeä. Jos jotain metropolin suhteen saada aikaan niin vähimmäistehtävät malli on se pienempi paha, vaikka siinäkin mallissa on paljon ongelmia. Niin kutsuttua laajaa mallia emme kannata ja maan hallituksen tulisi tiedostaa, että pakolla ei saa aikaan kestävästä ratkaisua. Kuitenkin haitat ja hyödyt mukaan lukien taloudelliset ja toiminnalliset näkökulmat on ensin selvitettävä ennen kuin voidaan tehdä ratkaisuja edes suppeasta mallista.

Sosiaali- ja terveystoimi on ehkä suurimpien haasteiden edessä koko kuntakentässä. Ikääntyminen, perheiden kasvavat ongelmat ja maahanmuutto lisäävät palvelujen kysyntää, resurssit ovat rajoitetut, ja kuitenkin yhtälö pitää ratkaista, mikäli haluamme turvata kuntalaisten sosiaali- ja terveyspalvelut. Lakisääteiset palvelut tulee turvata joka päivä ja jokaisessa yksikössä.

Vantaalla on tehty paljon sosiaali- ja terveyspalvelujen kehitystyötä. Siitä suuri kiitos toimialalle. Vantaa tuottaa palvelunsa edullisemmin kuin mikään muu verrokkikunnista. Euroissa ja resursseissa ei kuitenkaan ole enää mahdollista puristaa vaan tarvitaan uusia toimintamalleja, jotta nykyisillä resursseilla pystytään tuottamaan enemmän, vaikuttavammin ja tehokkaammin palveluja.

Avainasemassa ovat kaksi asiaa. Tuottavuuden nosto ja ennaltaehkäisevyyteen panostaminen. Ainoastaan ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä - sillä, että puututaan riittävän varhain ongelmiin, tämä yhtälö on ratkaistavissa pitkällä tähtäimellä. Lähiaikoina puolestaan tarvitaan nopeita kehitystoimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi.

Molempia kuitenkin tarvitaan ja samanaikaisesti. Haaste on kova ja nykyinen hallitus ei helpota tilannetta millään tavalla. Sote-uudistuksen päällimmäisenä tavoitteena oli leikata kuntien sosiaali- ja terveystalvelujen menoja miljardilla eurolla. Tämä ei ole toteutunut vielä missään muodossa. Ei edes esityksenä vaan päinvastoin, yhä viime kuukausina on tullut uusia velvoitteita, joille ei ole annettu riittävää rahoitusta. Valtion kuristusote kunnista jatkuu. Tähän on saatava loppu viimeistään seuraavan hallituksen toimesta.

Maahanmuutto on puhuttanut myös Vantaan valtuustoa viime aikoina. On täysin selvää, että maahanmuuttoon liittyvistä asioista tulee saada ja pitää puhua. On valitettavaa, että kun tuo esille maahanmuuttoon liittyviä haasteita, leimakirveet ja asiattomat vertaukset lähtevät liikkeelle. Tässä asiassa joillakin Vantaan poliittisilla puolueilla on selkeästi oppimista. Vantaan perussuomalainen valtuustoryhmä odottaa mielenkiinnolla vastausta aloitteeseemme missä pyydettiin läpinäkyvyyden lisäämiseksi maahanmuuton aiheuttamien todellisten kustannusten selvittämistä.

Lopuksi totean, että ymmärrämme täysin talouden tasapainottamistoimien jatkamisen välttämättömyyden. Itsenäisen Vantaan tulee hoitaa taloutensa kuntoon. On kuitenkin muistettava perustalveluiden turvaaminen.

Vihreä valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja, Riikka Åstrand

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muu yleisö,

Vihreä valtuustoryhmä haluaa kiittää Vantaan kaupungista huokuvaa joustavaa asennetta ja innovatiivista meininkiä, mikä näkyy monilla toimialoilla. Oikeanlaisen asenteen ansiosta olemme saavuttaneet samaan aikaan sekä säästöjä että parantaneet ja monipuolistaneet palveluita. Olemme edelläkävijöitä monella sektorilla ja meidän tapamme järjestää palveluita tullaan katsomaan muista kunnista. Mainiota, säilytetään tämä asenne!

Palvelumuotoilua voitaisiin tehostaa entistä enemmän myös lastensuojelussa, josta tulee jatkuvasti budjetin ylityksiä huostaanottojen määrän jatkaessa kasvuaan. Perheiden auttaminen kriisiytyvissä tilanteissa ja huostaanottojen ennaltaehkäiseminen olisi inhimillisempää ja lyhyelläkin tähtäimellä edullisempää. Maailmanlaajuisesti tutkimuksessa on todettu, että tuen tarjoaminen perheille ennalta maksaa aina itsensä takaisin. Viimeisimpien tutkimusten mukaan syrjäytymistä ehkäistään parhaiten ennalta juuri tarjoamalla perheille varhaista tukea. Se on oleellista koko yhteiskunnan hyvinvoinnille.

Rahallisesti panostukset ennaltaehkäisyyn ovat paljon edullisempia kuin korjaavat toimet. 3000 tuntia kotipalvelua maksaa saman verran kuin yksi huostaanotto. Panostetaan ensi vuonna tätä vuotta paljon enemmän varhaiseen tukeen perhepalveluissa. Sitä kautta saamme rahallista säästöä, parempaa palvelua vantaalaisille ja rakennamme kestävämpää yhteiskuntaa ja ehkäisemme tehokkaasti myöhempää syrjäytymistä .

Toivomme, että sitovien tavoitteiden mittaristossa lastensuojelun asiakkuuksien mahdollisimman vähäistä määrää ei käytettäisi mittarina hyvästä toiminnasta vaan sen sijaan mittarina olisi mahdollisimman vähäinen huostaanottojen määrä. Lastensuojeluasiakkuus saattaa tarjota perheelle juuri sitä tarvittavaa tukea, eikä sitä pidä katsoa huonona asiana.

Vihreiden mielestä on hienoa, että Vantaa on nostanut sitoviin tavoitteisiinsa vantaalaisten elämänhallinnan ja päihteettömyyden edistämisen. Suomalaisten alkoholinkulutus on kolminkertaistunut 60-luvun lopulta, ja työikäisten kuolinsyistä 16 prosenttia johtui alkoholista. Vuonna 2013 Vantaalla päihdepalveluiden asiakkuudet lisääntyivät. Siksi tämän tavoitteen mukaista työtä on edelleen jatkettava ja panostettava voimakkaasti myös ehkäisevään päihdetyöhön.

Keskustelimme seminaarissa palveluverkkouudistuksesta. Palveluverkkoa on suunniteltu pitkälti kehärataan ja vahvojen joukkoliikennekatujen varaan tukeutuen. Pitää kuitenkin muistaa, että palveluiden on oltava ihmisten saatavilla riippumatta siitä, asuvatko he kehäradan tai vilkkaan bussiliikenneyhteyden ääressä. Myös katvealueiden hyvät yhteydet on varmistettava.

Ensi vuonna Vantaalla tapahtuu monia tärkeitä asioita, joista yksi tärkeimmistä on kehäradan avaaminen. Kehärata tekee Vantaasta aiempaa yhtenäisemmän ja entistä vetovoimaisemman kaupungin. Hyödynnetään tämä täysimääräisesti. Otetaan aktiivikäyttöön kaikki mahdolliset kehäradan varren asemat ja hyödynnetään kehäradan positiivista mainetta kaupunkimarkkinoinnissa.

Vantaalla on jo toteutettu monia ympäristösäästöjä. Paljon on kuitenkin vielä tehtävissä. Sivistystoimessa hienosti toiminut ekoteko-kilpailu on esimerkki siitä, mitä saadaan aikaan kun kaikki osallistuvat. Toteutetaanko kaupungin virastoissa energiansäästökampanjaa? Ovatko esimerkiksi neuvolat, hammashoitolat, terveysasemat, kaupungin kanslia ja kuntatekniikan keskus mukana muuttamassa toimintatapoja energian ja paperin kulutusta säästäväksi? Kuinka moni kaupungin työntekijä kierrättää jätteet, ja antaako tilakeskus siihen mahdollisuuden? Haluamme nähdä, että koko kaupunkikonserni on mukana toteuttamassa ympäristösäästöjä.

Vantaan taloudellinen tilanne ei ole kehuttava. Velan määrässä on miljardin raja rikottu. Olemme kuulleet paljon huolestuttavia arvioita siitä, että lainojen korot ovat hyvin todennäköisesti kasvussa. Meidän Vihreiden mielestä tähän olisi suhtauduttava nykyistäkin suuremmalla huolella. Emme halua käyttää kaupungin varoja lainojen korkoihin. Ehdotammekin, että nostamme ensi vuodeksi veroprosenttia puolella prosenttiyksiköllä ja kohdistamme siitä saatavat 21,5 miljoonaa vuodessa lainan maksuun, jotta saamme tilanteen käännettyä parempaan suuntaan mahdollisimman pian. Silloin voimme myös hyvällä omallatunnolla käyttää korkokuluista säästyvät noin puoli miljoonaa euroa vuodessa palvelujen parantamiseen, erityisesti ennaltaehkäisevien toimien vahvistamiseen joka toimialalla.

Talous- ja velkaohjelman suuria linjoja pidämme tarpeellisena. Tämä koskee mm. rajoituksia investointien suhteen. Investointien osalta toivomme, että priorisoinnit tehdään siten, että tärkeät ihmisten hyvinvointiin vaikuttavat investoinnit ovat etusijalla. Esimerkiksi koulujen sisäilmaongelmien ratkaiseminen on vaikeassakin taloudellisessa tilanteessa tärkeää. Sen sijaan esimerkiksi katujen remonteissa on mahdollista löytää säästöjä katsomalla korjauslistaa nykyistä tiukemmalla seulalla ja toteuttamalla remontteja alhaisemmin standardein ja silti laadukkaasti - tässäkin voidaan pohtia asukkaiden kanssa tehtävää palvelumuotoilua.

Samalla toivomme, että TVO:n nimissä tästä eteenpäin tehtävät leikkaukset tuodaan vaihtoehtoineen aina ajoissa päätöksentekoon arvioitaviksi ja niistä tehdään kunnolliset ennakkovaikutusten arvioinnit. Emme halua joutua siunaamaan lyhytnäköisiä palveluiden leikkauksia ilman kunnollisia riskiarviointoja. Uskomme, että Vantaalla ei tullaakaan enää toimimaan siten, vaan katsotaan vaikutuksia pitkällä tähtäimellä ja keskittämään mieluummin innovatiivisiin palvelumuotoiluihin.

Vantaan on uudistusmielisen ja ihmisläheisen asenteen puolesta mahdollisuus nousta esimerkiksi muille kunnille, kun tavoitteena on rakentaa kuntalaisten tarpeita aidosti huomioivia uudistuvia palveluita. Se on myös parasta brändityötä mitä voimme tehdä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat, hyvät vantaalaiset,

Jo vuosia tavallisille kaupunkilaisille on Vantaalla jaettu säästöjä, leikkauksia, niukuutta ja palveluiden heikentämistä.

Erityisesti taloussuunnittelun pohjaksi otettu talous- ja velkaohjelma (TVO) on tarkoittanut välillä rajujakin harvennushakkuita kaupungin palveluissa.

On hyvä muistaa, että tätä leikkausohjelmaa edellinen tai nykyinen kaupunginvaltuusto ei suinkaan hyväksynyt yksimielisesti. Sen hyväksyivät kaupungin valtuustoryhmät sosiaalidemokraatit ja kokoomus sekä valtuustoryhmien kassaan tahtova perussuomalaiset, jotka lähtivät tässä asiassa herrojen kanssa marjaan.

Nyt on kuitenkin aika katsoa eteenpäin.

Siksi on hyvä, että kaupunginvaltuuston seminaarissa pari viikkoa sitten nousi esille tavoite ohjelman päivittämisestä, sillä nykyinen TVO on auttamattomasti vanhentunut ja osoittautunut monilta osin toimimattomaksi. Eri asia on se, hyväksytäänkö uusikaan versio säästöohjelmasta yksimielisesti. Uskallan ennustaa, että erimielisyyttä tästäkin asiasta saadaan.

Kun ensi vuoden kehystä laaditaan, ei voida sivuuttaa sitä tosiasiaa, että kaupungin taloustilanne ei ole niin huono kuin pahimmat pelottelijat ovat antaneet ymmärtää. Viime vuonna tehtiin ylijäämäinen tilinpäätös.

Lisäksi kaupungin kaikki investoinnit pystyttiin tekemään omalla rahalla, mikäli investoinneista siivotaan pois valtakunnalliset, valtion kanssa sovitut suuret infrastruktuurihankkeet Kehärata ja Kehä III:n parannustyöt.

Suurilla valtakunnallisilla investoinneilla ei siis voi enää perustella tavallisten vantaalaisten palveluiden heikennyksiä.

Jos odotettua parempaa talouskehitystä ei kyetty ennustamaan viime vuonna, kuinka varmaa on, että näin kyetään tekemään ensi vuodelle? Ainakaan leikkausten ja palveluiden heikentämisen tarvetta ei pidä tätä kautta ylivoimistaa.

Siksi ensi vuoden talousarviota laadittaessa pitää kiinnittää huomioon ennusteiden ja ilmoitettujen leikkaustarpeiden oikeaan suhteeseen.

Pelkkä velan ja veronkorotusten vastustaminen on yhtä vastuutonta politiikkaa kuin se, että jatkuvasti vain eletäisiin yli varojen. Kaupunki ei ole kotitalous, jonka pitää maksaa asuntolaina tiettyyn eräpäivään mennessä. Uutta velkaa voidaan ottaa entisen tilalle, mutta velka pitää hoitaa. Jos velkaa on paljon, sen hoitaminen tulee kalliiksi.

Arvoisa puheenjohtaja,

Kun ensi vuoden talousarviota tehdään, Vantaa ei elä tyhjiössä. Myös valtion toimenpiteillä on vahva vaikutus kaupungin liikkumavaraan. Eivätkä liikkumavaran rajoitukset ole pelkästään huono asia.

Tällä eduskuntakaudella astuvat voimaan työmarkkinatuen rahoitusuudistus, varhaiskasvatustaki ja hoitovapaan jakaminen vanhempien kesken, oppivelvollisuuden pidentäminen sekä uusi ja tiukempi oppilashuoltolaki. Lisäksi vanhuspalvelulaki ja lastensuojelulain muutokset merkitsevät myös Vantaalla lisää panostuksia ihmisten hyvinvointiin. Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä nämä ovat myönteisiä uudistuksia.

Ei pitäisikään puhua kuntien velvoitteiden lisääntymisestä vaan niiden mahdollisuudesta investoida lisää kansalaisten hyvinvointiin. Juuri näin Suomessa on vuosikymmenten saatossa rakennettu hyvinvointivaltiota ja hyvinvointikuntia erinomaisella menestyksellä.

Iso valtiolta tuleva päätös on kuitenkin auki. Ennen kuin tiedetään sote-ratkaisun lopullinen muoto ja sisältö, on myös Vantaalla palveluverkon tulevaisuus ja sitä kautta kaupungin talouden suunnittelu tavallaan jäissä. Iso kysymys on, mitä palveluita Vantaa tai muut kaupungit enää tulevaisuudessa voivat järjestää itse. Tässä suhteessa olemme varmasti viisaampia jo muutaman viikon kuluttua.

Silti myös oman palvelutuotannon kehittäminen jatkuu jossain muodossa varmasti. Yhdeksi keinoksi palveluiden parantamiseen on Vantaalla jo pitkään kaavailtu palveluseteleitä.

Valtuustoseminaarissa kuulumme, että seteleiden käyttöä suunnitellaan laajennettavaksi jopa lääkärivastaanotoille. Tämä olisi melkoinen askel kohti terveyspalveluiden viemistä yksityisille markkinoille.

Palveluseteleillä sanotaan laajennettavan valinnanvapautta. Kun julkisissa palveluissa tehdään valintoja, valitaan aina paremman ja huonomman välillä. Se jolla on varaa, valitsee tietysti paremman. Miten käy silloin niiden, joilla ei ole varaa. Joutuvatko he tyytymään huonompaan?

Palvelusetelit ovat käytännössä vain rikkaiden ohituskaista saada parempia palveluita. Palveluseteleillä myös työnnetään syrjään julkisia palveluita yksityisten tieltä.

Vantaalla on hiljattain saatu rohkaiseva esimerkki siitä, että myös puhtaasti järjike-rusteet ovat kunnan oman palvelutuotannon puolella. Kun sosiaali- ja terveyslautakunta teki viime viikolla päätöksen siirtää Hakunilan terveysaseman toiminnan pois yksityiseltä veroparatiisiyhtiö Attendolta takaisin kaupungin toiminnaksi, olivat perusteina hinta, laatu, asiakastyytyväisyys, saatavuus ja jopa kansanterveys.

Tämä osoittaa, että kaupungin palveluiden kehittämistä pitää katsoa avoimin mielin ilman ideologisia silmälaseja tai silmälappuja.

Arvoisa puheenjohtaja,

Koska kaupungin taloudellinen tila näyttää nyt ennakoitua paremmalta ja suuret valtakunnalliset investoinnit on pian saatettu loppuun, näyttää siltä, että kysymykseen kunnallisveron tasosta tuskin joudutaan palaamaan tänä vuonna.

Mikäli taloudellinen tilanne kuitenkin nopeasti heikkenisi ja eteen tulisi uusia palveluiden sopeutustarpeita, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä varaa kuitenkin mahdollisuuden myös esittää kunnallisveron nostamista. Ainakin se on pidettävä keinojen joukossa.

Vain leikkaamalla ei koskaan synny hyvinvointia, ei nykyisille eikä tuleville sukupolville. Vain työ luo hyvinvointia. Siksi erityisesti kasvavan työttömyyden oloissa myös Vantaan on panostettava työllisyystoimenpiteisiin, kun ensi vuoden talousarviota kootaan. Tässä korostuvat erityisesti pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden katkaiseminen.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Irja Ansalehto-Salmi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut!

Strategiaseminaarissa saimme rautaisen annoksen ajankohtaista taloustietoa ja näkökulmia tulevaisuuteen. Saimme myös positiivisia viestejä. Viime vuonna kaupungin omat investoinnit, siis muut kuin kehä 3:n korjaus ja kehäradan rakentaminen, saatiin rahoitettua tulo-rahoituksella. Toki tilanteeseen ovat auttaneet kertaluonteiset tuloerät, mutta siitäkin huolimatta tilanne antaa uskoa siihen, että taloutemme on saatavissa tasapainoon ja velkaantumisen hallintaan. Mutta se ei tarkoita ryhmämme mielestä sitä, että tiukasta talouskurista olisi mahdollista luopua. Korostamme myös sitä, että Vantaata on johdettava konsernina. Tavoitteita tulee asettaa myös talousarviota laadittaessa myös koko konsernille, mukaan lukien suurimmat tytäryhtiöt.

Saimme kuulla myös positiivisista ongelmista. Uuden Kivistön rakentaminen etenee ja mikä erinomaista - asuntotuotannossa on löydetty ratkaisuja, joilla ihan oikeasti mahdollistetaan kohtuuhintainen asuminen tavallisille työssäkäyville ihmisille. Mutta se luo meille kasvun ongelman, johon kaupunginjohtaja viittasi seminaarissa. Asukasluvun nopea kasvu aiheuttaa investointipaineita; on rakennettava päiväkoteja, kouluja ja muita peruspalveluita alueille, joissa nykyiset palvelut eivät riitä kattamaan tarvetta. Toisaalla on vanhempia alueita, joilla palveluissa on väljyyttä.

Tämän ilmiön näemme pienoiskoossa Vantaalla, mutta laajempaan koko valtakunnassa. On keskittymistä ja tyhjenemistä. Koko kansantalouden kannalta on melko kallista, jos merkittävä osa infrastruktuurista rakennetaan kerran sukupolvesta uuteen paikkaan. Tässäkin mielessä me keskustalaiset pidämme tärkeänä hallittua yhdyskuntarakenteen kehitystä, oli kyseessä pääkaupunkiseutu tai koko maa.

Kehä 3:n korjaus on edennyt suunniteltua nopeammin ja tulee ennakoitua halvemmaksi. Se tuo tälle vuodelle ylityspaineita, mutta lopputuloksen kokonaisuuden kannalta näin on parempi.

Taloutta koskevissa ratkaisuissa on aina katsottava kokonaisuutta ja sitäkin yli yhden budjettivuoden. Koska on itsestään selvää, että talouteen ei ole luvassa väljyyttä, jokainen toimiala vastaa osaltaan talousraamin ja budjetin pitävyydestä. Todella kalliita säästöjä ovat ne, joilla aiheutetaan lisämenoja toisille toimialoille tai tuleville vuosille.

Meillä Vantaalla ovat monet asiat hyvin, sen kuulumme talousseminaarissa ja muutenkin tiedämme. Vaikka palvelumme on tuotettu edullisesti, niiden laatu on hyvä ja ne ovat saaneet tunnustusta ja huomionosoituksia. Kunnallistaloudessa on lähivuosina suuria haasteita, joihin olemme jo Vantaalla opetelleet vastaamaan. Taloustalkoot on meillä aloitettu jo aikoja sitten, monet muut ovat vasta aloittelemassa.

Muutenkin lähtökohtamme on hyvä. Meillä on paljon lapsia ja nuoria, mikä on suuri rikkautemme. Työpaikkaomavaraisuutemme on yli 100 ja logistinen sijaintimme on loistava. Kaupungin elinvoiman vahvistamisella, palvelujen uudistamisella ja tuottavuuden lisäämisellä saadaan aikaan paljon positiivista kehitystä.

Lisääntyvä työttömyys rasittaa kuntataloutta kahtaalla; vähentyvinä verotuloina ja lisääntyvinä sosiaalimenoina. Työllisyyden parantaminen on mielestämme suuri kansallinen tehtävä ja jokainen uusi työpaikka on tärkeä, syntyi se mihin päin Suomea ta-

hansa ja mille tahansa lailliselle toimialalle. Jokainen maakuntiin syntyvä työpaikka, joka hillitsee muuttotarpeita pääkaupunkiseudulle, on jokaisen nyt täällä asuvan etu. Lisäksi edelleen tarvittaisiin vuosikymmenten takaista kampanjaa: "Suosi suomalaista, osta kotimaista".

Työttömyyden lisääntyessä työllisyyspalveluiden merkitys kasvaa edelleen ja sille työle on annettava kaupungin koko organisaation tuki. Kaupungin hankintojen kilpailuttamisessa on tärkeää, että toteutus mahdollistaa myös paikallisten yrittäjien ja pienyrittäjien osallistumisen. Ja itsestään selvää pitäisi olla, että kaupungin ostamien palvelujen ja tarvikkeiden tuotto yrityksille ei valu ulkomaille veroparatiiseihin, vaan antaa työtä ja toimeentuloa omassa kansantaloudessamme.

Kaupungin elinvoiman vahvistumisessa on tärkeää, että Vantaa on turvallinen ja viihtyisä kotikaupunki, joka tarjoaa laadukkaat peruspalvelut. Palveluiden järjestämisessä on haettava rohkeasti uusia vaihtoehtoja ja hyödynnettävä modernia teknologiaa. Palvelujen tuottamisessa tarvitaan erilaisia järjestämistapoja; kaupungin omaa palvelutuotantoa, monituottajamallilla tuotettuja palveluja ja palvelutuottajien kanssa tehtävää yhteistyötä. On monia palveluita, jotka kaupungin on aina itse tuotettava. Sekä itse tuotettujen että ulkoa hankittujen palveluiden on aina oltava laadukkaita ja kustannustehokkaita.

Me keskustalaiset korostamme ennalta ehkäisevien palveluiden merkitystä. Niihin on uskallettava panostaa, vaikka ne hetkellisesti saattavat aiheuttaa lisämenoja. Erityisen iloisia olemme linjauksesta tuoda mahdollisimman paljon palveluita kotiin. Palvelumuotoilulla saadaan palvelujen käyttäjät aktiiviksi kehittäjiksi. Jo saadut kokemukset viestittävät, että näin saadaan toimivampia, tehokkaampia ja myös taloudellisempia ratkaisuja.

Edellisen valtuuston päättämä talous- ja velkaohjelma on edelleen raami talousratkaisuille. Sen puitteissa on toki pohdittava eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Investointikaton määrittelemisen on mielestämme perusteltu. Palveluverkon osalta jäimme kovin pohtimaan suun terveydenhuollon palveluverkkoa, jota koskevissa ratkaisuissa on tarkoin pohdittava kaikki vaikutukset. Ettei vain kävisi niin, että pienillä säästöillä saadaan aikaan lasten ennalta ehkäisevän hammasterveydenhuollon rapautuminen ja siten jo muutaman vuoden viiveellä suuret kustannukset.

Ryhmämme näkemyksen mukaan taloussuunnitelman valmistelun pohjana tulee olla nykyinen veroprosentti.

Arvoisa puheenjohtaja!

Lopuksi lyhyesti kunta-valtio- suhteesta. Viimeiset kolme vuotta olemme saaneet ihan aitiopaikalta seurata tasavallan hallituksen keittelemää aivan uskomatonta kuntarakenne- ja sotesoppaa. Tulipa siihen lopulta järjestystä ja ryhtiä, kun oppositio ojensi auttavan kätensä. Keskustan puheenjohtajan Juha Sipilän ratkaisevaa roolia ei kukaan kiistä.

SOTE-asioissa suuret ratkaisut tehty ja valmistelutyö vauhdissa. Seuraavaksi tarvitaan ratkaisut kuntarakenneasioissa. Suunnitelmat pakkoliitoksista olisi viimeistään nyt lopetettava. Kuntarakenteen muutokset eivät saa olla itsetarkoitus, kuten nyt tuntuu olevan, vaan niistä kuntien yhdistämisistä ja osaliitoksista, mihin ei ole yhteistä halua, on luovuttava. Tässä tilanteessa me keskustalaiset pidämme lähtökohtana, että metropolihallinnon tai oikeammin seudullisen hallinnon ratkaisun pohjana on koko

Uudenmaan maakunta. Metropolihallintoa valmistellut työryhmä ei ole tätä vaihtoehtoa selvittänyt, koska se ei ole ollut ryhmän toimeksiannossa. – Tässäkin asiassa olisi uskallettava ottaa rohkeasti uusi suunta.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jouko Jääskeläinen

Vantaa – mahdollisuuksien kaupunki

Kolmenkymmenen vuoden jaksolla Vantaasta on kasvanut todellinen mahdollisuuksien kaupunki. Olemme työpaikkaomavarainen, lähes kaikki keskeiset liikenneyhteydet maassamme kulkevat kaupunkimme kautta ja läpi, väestömme rakenne on toiminnallisuuden kannalta maamme parhaita ja asemamme kaupunkien velkakärkenä on hyvää vauhtia saatu hallintaan. Saamme aivan juuri uuden kehäradan ja sen tarjoamat mahtavat ekologiset, asumukselliset ja kaupalliset mahdollisuudet. Enemmistö suomalaisista olisi valmis olemaan vantaalaisia.

Uhkamme tulevat sekä omasta takaa että ulkoa. Talousarvion ja toiminnan valmisteluprosessit on nyt saatu sellaiseen kuntoon, että niitä kestää vertailla minkä tahansa kunnan kanssa. Kun vielä joitakin vuosia sitten valtuusto sai moneen kertaan pyydellä velkaohjelmaa ja talouden tasapainottamisen linjamerkkejä, ovat nämä nyt selkeästi esillä ja toiminnassa. Jos kulurakenne vuotaa tai hallinto syö liikaa voimavaroja, ovat ongelmat itse tehtyjä. Vantaa on nyt hyvällä uralla eikä populistisilla heitoilla kannata olla tunnelmaa pilaamassa. Aito arvostelu on erikseen.

Sittenkin suurimmat uhkakuvat tässä tilanteessa tulevat ulkoa. Kahdenkymmenen liian matalan valtiontukivuoden jälkeen olemme saamassa hyvitystä. Kaupunkimme oma-leimaisuus tulee aikaisempaa paremmin huomioon otetuksi valtiontuen laskennassa. Hyvä niin. Samalla meitä uhkaavat samat tekijät kuin muitakin kuntiamme. Jokainen kunta joutuu tulemaan toimeen entistä vähemmillä tuilla.

Työttömyyden kasvun estotoimet ovat meillä onnistuneet paremmin kuin naapureilla. Varmuutta työllisyyskehityksen yleisestä rakenteesta ei kuitenkaan ole, alkaen vaikka lentoliikenteen tukitoimien kasvusta tai laskusta, tavarankuljetusten intensiteetistä jne. Koulutuksemme rakenteen ja valintojen tulee entistä paremmin tähdätä tulevien vuosikymmenten työpaikkarakenteeseen, ei menneen maailman asetelmiin.

Seminaarin ryhmien viesteissä oli paljon tärkeää. Kun kaupungin taloutta pidetään tasapainossa, eivät yhden toimialan säästötoimenpiteet saa aiheuttaa mittavia kustannuksia toiselle toimialalle. Säästöjä pitää siis katsoa kokonaisuutena. Upea uudistuva joukkoliikenteemme ja palvelut tulee ja voidaan luovasti sovittaa yhteen. Tarpeettomista tiloista pitää luopua ja omat investoinnit tulee minimoida.

Yrittäjyystävällisyys tulee lukea kärkiteemojen joukkoon työttömyyden torjunnassa. Alueiden hoidossa tarvitaan elämänkaarimallia. On muistettava myös ne alueet, joista nyt on ehkä muista huonommat kulkuyhteydet, esim. Hakunila ratayhteyden puutteensa vuoksi. Sähköiset palvelut kannattaa ottaa täysimääräisesti käyttöön siellä, missä niihin turvaudutaan, jotta todelliset edut voidaan laskea ja hyödyntää.

Kun tiedämme, että väestöpolitiikka on kansallisen ongelmamme ytimiä, kannattaa edelleen pitää neuvola lähipalveluna. On hyvä muistaa taloustieteen nobelisti James Heckmanin viesti, että lapsiin ja nuoriin kohdistuneet auttamis- ja tukitoimet tuottavat paremmin kuin mitkään muut investoinnit. Suurimmat taloudelliset hyödyt saavutetaan 0-3-vuotiaisiin suunnatuilla toimenpiteillä ja seuraavaksi suurimmat tuotot 4-5-vuotiaisiin kohdistuneilla toimenpiteillä.

Sote-ratkaisu saattaa muuttaa kuntien rakenteita huomattavasti. Siksi nyt on syytä ottaa pieni aikalisä niin suhteessa kuntarakenteeseen kuin metropolihallintoonkin. Painopiste ei saa olla hallintorakenteiden hävittämisessä vaan siinä, että lisätään paikallisyhteisöjen halua ja mahdollisuuksia vaikuttaa lähellä oleviin asioihin.

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp / Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Göran Härmälä

Det är med glädje SPS:s fullmäktigegrupp konstaterar att Vanda har grepp om ekonomin. När ringbanan och ringvägen är undanstökade ska vi klara av att finansiera våra investeringar med egna inkomster. Det här har krävt målmedvetenhet av såväl tjänstemannaledningen som de politiska grupperingarna.

Vi har kommit överrens om att ge arbetsro åt stadens personal och att servicen till kommuninvånarna ska garanteras. Det finns gott om kommuner i Finland där det här inte är fallet.

På seminariet i Lahtis talade vi om servicenätscirklar. Vilken service som ska vara närservice och vilken service som kan ha färre punkter och längre avstånd. Nätservicen är lika nära alla och den ska utvecklas kraftigt.

Avstånd kan mätas i tid, då med kollektivtrafiken som mått. Ett glesare servicenätverk skulle ersättas med goda förbindelser. Det här blir då en för allvarlig fråga för att ensamt låta HRT sköta saken. Då kollektivtrafiken blir ett substitut för närservice behövs det kraftig styrning från staden och möjligen egna speciallinjer. Daghemsbarn och små skolbarn ska inte behöva byta buss på Dickursby station, det ska vara smidiga lösningar.

Ringbanetrafiken börjar inom ett år. Här gäller det för tjänstemän och politiker att på alla håll bevaka Vandas intressen. Helsingfors elit ser ringbanan som en snabbförbindelse till flygfältet. De vill att tåget ska stanna på så få stationer som möjligt. För oss är ringbanan lokaltrafik och tvärtrafik. Att man sedan från alla stationer når flygfältet är en extra bonus.

Etäisyyden voi mitata ajassa. Tällöin mittana käytetään julkinen liikenne. Hyvät yhteydet korvaavat harvenevan palveluverkon. HSL ei yksin voi päättää tällaisessa tilanteessa. Kun liikenneyhteyksistä tulee lähipalveluiden korvike kaupungin vahva ohjaus on tarpeen. Omat erikoisvuorot voivat olla tarpeelliset. Ei ole hyväksyttävää että päiväkotilapset ja pienet koululaiset vaihtavat bussia Tikkurilan asemalla. Ratkaisujen tulee olla joustavat.

Kehärata alkaa liikennöinnin ensi vuonna. Nyt vantaalaisten luottamushenkilöiden ja virkamiesten tulee varmistaa omat etumme. Helsingin eliitti näkee kehäradan pikayhteytenä lentokentälle. He haluavat että juna ohittaa mahdollisimman montaa asemaa. Meille juna edustaa paikallis- ja poikittaisliikennettä. Kun jokaisesta asemasta sen lisäksi pääsee lentokentälle tämä on lisäboonus.

Sen till tvåspråkigheten. Det finns två finländska språk finska och svenska. De är förknippade med två olika finländska kulturer och sätt att jobba. Grovt taget stora enheter stark styrning och övervakning eller nätverk med frihet och mycket enskilt ansvar.

Arbetslösheten i svenskspråkiga trakter är vid 3% och i enspråkigt finska trakter kan den vara över 15%. Vandas språkförhållanden borde vara tvärt om än vad de är. Då

skulle vi inte ha arbetslöshet. Det finlandsvenska närverket tillåter inte arbetslöshet. Förra sommaren's samtalsämne var två arbetsföra män som under arbetstid suttit sysslolösa på en parkbänk i Närpes. Skandal. Lek med statistik är det här ju men det är djupt allvar bakom.

Finlandssvenskheten är inte etnisk den är öppen för alla som begriper sig på den, gör det till en resurs för Vanda stad.

Vanda är tvåspråkigt, det betyder bokstavligen samma service på svenska. Det här är inte bort från någon annan, vi arbetar, vi betalar rejält. Det här är vår stad, vårt hem, våra resurser. Vi är inte inflyttade inte gäster.

Kaksikielisyys. On kaksi suomalaista kieltä, suomi ja ruotsi. Näihin liittyy kaksi suomalaista kulttuuria ja kaksi tapaa toimia. Karkeasti: isot yksiköt, vahva ohjaus ja valvonta tai verkostotoiminta, vapaasti, suurella yksilöllisellä vastuulla. Työttömyys ruotsinkielisillä seuduilla on 3% luokkaa ja puhtaasti suomenkielillä seuduilla se voi nousta yli 15%:iin. Vantaan kielisuhteiden pitäisi olla päinvastaiset kuin mitä ne ovat. Silloin meillä ei olisi työttömyyttä. Ruotsinkielinen verkosto ei suvaitse työttömyyttä. Viime kesän puheenaihe Närpiössä oli kaksi työkäistä miestä jotka istuivat toimitusminä puiston penkillä keskellä päivää. Tämä on leikkiä numeroilla mutta tämän takana on vakava huoli.

Suomenruotsalaisuus ei ole etninen, se on avoin kaikille jotka sen tajuavat. Käyttäkäämme tämän Vantaan resurssina.

Se että Vantaa on kaksikielinen tarkoittaa kirjaimellisesti sama palvelu ruotsiksi. Tämä ei ole pois keneltäkään toiselta, teemme työtä, maksamme reilusti. Vantaa on meidän kaupunkimme, tämä on meidän kotiseutumme, resurssit ovat meidän.

Det känns därför grovt fel när olika tjänstemannaberedningar klassar ner det svenska. Vår service befinner sig med undantag för utbildningen på en spartansk nivå. Med tanke på att servicen ska vara jämställd går det inte att ytterligare gå åt det svenska. Att gå lös på någon som är liten lyfter heller inte upp en som är stor och stark. Tilläggsresurserna uppstår i stället genom nätverkandet. Den svenskspråkiga musikutbildningen flyttade till Vanda musikinstitut för att tryggt kunna verka och utvecklas som en egen enhet. Det här var ett stort förtroende för att den det finska Vanda har den andliga storhet som det här onekligen förutsätter. I ett kraftigt finskdominerat Vanda behövs de "svenska rummen" en trygg svenskspråkig miljö. Det här gäller lika definitivt förvaltningen som undervisningen.

Närdemokrati är nätverkande . SFP vill att områdeskommittéerna har en plats ifrån nästa år och framåt. Stora partier och tjänstemän kan bli irriterade på amatörpolitiker på lokal nivå. Det här är ändå grunden för ett medborgarsamhälle där alla är delaktiga, lojala, beredda att ställa upp och ta ansvar. Det gör att ingen är oersättlig och samhället tål kriser. I Ukraina fattas de här mekanismerna.

Lähidemokratia on verkostotoimintaa. RKP haluaa että aluetoimikunnilla on paikkansa myös tulevaisuudessa. Isot puolueet ja virkamiehet hermostuvat joskus paikallisiin amatööripoliitikoihin. Tämä on kuitenkin perusta kansalaisyhteiskunnassa jossa kaikki ovat osallisia. Kaikki ovat vapaaehtoisia, lojaaleja valmiita kantamaan vastuuta. Ku-

kaan ei ole korvaamaton ja yhteiskunta kestää kriisit. Ukrainasta nämä mekanismit puuttuvat.

Svenska kommittén och de övriga ska bestå av användarna, användardemokrati. Kloka tjänstemän kan aldrig ersätta ivriga amatörer. Tidningen Vanda Nytt är gjord av frivilliga amatörer med en skrattretande budget. Att ersätta den med ett elektroniskt nyhetsbrev är att nedvärdera samhällsaktivitet.

Till sist en hälsning till näringslivsdirektören när han håller på med Vanda brandet. Se till att det blir tvåspråkigt. Vi vill ju inte att alla nordbor på väg till Vanda stannar i Esbo där man kan det här.

Jobba på med friskt mod önskar SFP:s fullmäktigegrupp Vanda stads personal.